

Investigation the Causal Relationships of Marital Commitment through Relationship Investment Model and Roots Development with Mediated of Emotional Processing Styles and Self-Differentiation

Leyli Amirsardari¹, Ali Khademi^{*2}, Reza Tasbihsazan Mashhadi¹

Abstract

Purpose: The aim of this research was investigation the causal relationships of marital commitment through relationship investment model and roots development with mediated of emotional processing styles and self-differentiation.

Methodology: This study was a descriptive from type of correlation. The research population was married male and female students of Islamic Azad University of Qazvin branch in the 2017-18 academic years with number 1416 people. The sample size was estimated based on Cochran's formula 302 people who were selected by cluster randomly sampling method. The research tools were the questionnaires of Adams and Jones marital commitment (1997), Result relationship investment model (1980), Young and Klosko parenting (1993), Baker and et all emotional processing styles (2007) and Drake self-differentiation (2011). Data were analyzed by structural equation modeling method in Amos software.

Findings: The findings showed that relationship investment model and roots development on emotional processing styles, self-differentiation and marital commitment had a direct and significant effect and emotional processing styles and self-differentiation on marital commitment had a direct and significant effect ($P<0.01$). Also, the relationship investment model with mediated of emotional processing styles and self-differentiation on marital commitment and roots development with mediated of self-differentiation on marital commitment had an indirect and significant effect ($P<0.01$), but roots development with mediated of emotional processing styles had not an indirect and significant effect ($P>0.05$).

Conclusion: Based on the results of present study, to improve the marital commitment of married students can be designed programs to promote their relationship investment model, roots development, emotional processing styles and self-differentiation and implemented through workshops.

Keywords: Marital Commitment, Relationship Investment Model, Roots Development, Emotional Processing Styles, Self-Differentiation

¹. Department of Psychology, Urmia Branch, Islamic Azad University, Urmia, Iran.

². Associate Professor, Department of Psychology , Psychological Researches Center, Islamic Azad University, Urmia Branch, Urmia, Iran (Coresponding Author). dr_ali_khademi@yahoo.com

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۶/۲۶ تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۶/۰۴

بررسی روابط علی تعهد زناشویی از طریق مدل سرمایه‌گذاری ارتباط و ریشه‌های تحولی با واسطه‌گری سبک‌های پردازش هیجانی و تمایزیافتگی خود

لیلی امیرسازان^۱، علی خادمی^{۲*}، رضا تسبیح‌سازان مشهدی^۱

چکیده

هدف: هدف این پژوهش بررسی روابط علی تعهد زناشویی از طریق مدل سرمایه‌گذاری ارتباط و ریشه‌های تحولی با واسطه‌گری سبک‌های پردازش هیجانی و تمایزیافتگی خود بود.

روش: این مطالعه توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه پژوهش دانشجویان مرد و زن متاهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین در سال تحصیلی ۱۳۹۶-۹۷ به تعداد ۱۴۱۶ نفر بودند. حجم نمونه بر اساس فرمول کوکران ۳۰۲ نفر برآورد شد که با روش نمونه‌گیری تصادفی خوشای انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش پرسشنامه‌های تعهد زناشویی آدامز و جونز (۱۹۹۷)، سرمایه‌گذاری ارتباط راسبلت (۱۹۸۰)، فرزندپروری یانگ و کلوسکو (۱۹۹۳)، سبک‌های پردازش هیجانی باکر و همکاران (۲۰۰۷) و تمایزیافتگی خود دریک (۲۰۱۱) بودند. داده‌ها با روش مدل‌بایی معادلات ساختاری در نرم‌افزار ایموس تحلیل شدند.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که مدل سرمایه‌گذاری ارتباط و ریشه‌های تحولی بر پردازش هیجانی، تمایزیافتگی خود و تعهد زناشویی تاثیر مستقیم و معنادار و پردازش هیجانی و تمایزیافتگی خود بر تعهد زناشویی تاثیر مستقیم و معنادار داشت ($P < 0.01$). همچنین، مدل سرمایه‌گذاری ارتباط با واسطه پردازش هیجانی و تمایزیافتگی خود بر تعهد زناشویی و ریشه‌های تحولی با واسطه تمایزیافتگی خود بر تعهد زناشویی تاثیر غیرمستقیم و معنادار داشت ($P < 0.01$ ، اما ریشه‌های تحولی با واسطه پردازش هیجانی بر تعهد زناشویی تاثیر غیرمستقیم و معنادار نداشت ($P > 0.05$)).

نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج مطالعه حاضر برای بهبود تعهد زناشویی دانشجویان متأهل می‌توان برنامه‌هایی برای ارتقای مدل سرمایه‌گذاری ارتباط، ریشه‌های تحولی، سبک‌های پردازش هیجانی و تمایزیافتگی خود در آنها طراحی و از طریق کارگاه‌های آموزشی اجرا کرد.

کلید واژه‌ها: تعهد زناشویی، مدل سرمایه‌گذاری ارتباط، ریشه‌های تحولی، سبک‌های پردازش هیجانی، تمایزیافتگی خود

^۱. گروه روانشناسی، واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران.

^۲. گروه روانشناسی، مرکز تحقیقاتی روانشناسی، واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران (نویسنده مسئول)
dr_ali_khademi@yahoo.com

مقدمه

خانواده کوچکترین و مهم‌ترین واحد اجتماعی است که سلامت آن نقش مهمی در سلامت جامعه دارد و نیرومندترین عامل پیش‌بینی‌کننده پایداری خانواده و کیفیت روابط زناشویی، تعهد زناشویی^۱ می‌باشد (سابچی^۲ و همکاران، ۲۰۱۹). تعهد زناشویی تمایل به باقی‌ماندن در رابطه زناشویی و حفظ آن در بلندمدت است؛ به‌طوری که برای زندگی مشترک خود فدارکاری می‌کنند، جهت تقویت پیوستگی، اتحاد و اتصال با شریک خود قدم‌های برمی‌دارند و در صورت عدم رضایت از زندگی مشترک با همسر خود می‌مانند (هو، جیانگ و وانگ^۳، ۲۰۱۹). تعهد زناشویی دارای سه بعد تعهد شخصی (همان تعهد به همسر است که از طریق عشق، رضایت و فداکاری مشخص می‌شود)، تعهد اخلاقی (همان تعهد به ازدواج است که از طریق مسئولیت‌پذیری برای حفظ ازدواج و احترام به آن مشخص می‌شود) و تعهد ساختاری (همان محدودیت‌های اجتماعی است که از طریق پیامدهای عاطفی، مالی و اجتماعی جهت پایان‌دادن به روابط زناشویی مشخص می‌شود) است (تانگ و کوران^۴، ۲۰۱۲). تعهد زناشویی باعث بهبود و ارتقای سازگاری و پایداری زندگی زناشویی، ابراز عشق و صمیمیت، رضایت زناشویی و استفاده از راهبردهای مقابله‌ای سازگار می‌شود (تانچوتسرینان و مانیسری^۵، ۲۰۱۷).

یکی از عوامل موثر بر تعهد زناشویی، مدل سرمایه‌گذاری ارتباط^۶ است (الشهری^۷، ۲۰۱۷). این مدل برای پیش‌بینی و ثبات در روابط زناشویی، وابستگی متقابل زوجین را به تصویر می‌کشد و از ساختارهای بهم وابسته‌ای از جمله تعهد، رضایت، رابطه جایگزین و سرمایه‌گذاری تشکیل شده است (ویرتو^۸ و همکاران، ۲۰۱۹). تعهد تمایل برای حفظ دائمی ازدواج و وفادارماندن به همسر و خانواده است. رضایت به تجربه احساسات مثبت در برابر احساسات منفی در رابطه زناشویی اشاره دارد. رابطه جایگزین به ارزیابی ذهنی افراد از هزینه و پاداش‌های اشاره دارد که در خارج از روابط زناشویی (مثل پیداکردن یک شریک دیگر و گذراندن زمان به تنها‌ی و یا با خانواده و دوستان) ایجاد می‌شود. سرمایه‌گذاری به میزان و اهمیت منابعی اشاره دارد که به رابطه وابسته هستند و یا منابعی که با پایان‌یافته رابطه ارزش آنها کاهش می‌یابد یا از بین می‌رود (شی^۹ و همکاران، ۲۰۱۱). به‌طور کلی بر اساس مدل سرمایه‌گذاری ارتباط افرادی که سطح بالایی از رضایت دارند و سرمایه‌گذاری آنها در ارتباط زناشویی زیاد است و جایگزین‌های جذاب کمی دارند، غالباً سطح بالایی از تعهد در روابط زناشویی از خود نشان می‌دهند (ساهین^{۱۰} و همکاران، ۲۰۱۶).

یکی دیگر از عوامل احتمالی موثر بر تعهد زناشویی، ریشه‌های تحولی^{۱۱} است (ورینی^{۱۲}، ۲۰۰۳). نظریه ریشه‌های تحولی بر این عقیده است که ریشه بسیاری از طرحواره‌های ناسازگار اولیه در شیوه‌های فرزندپروری است که هر کدام از شیوه‌های فرزندپروری به نوعی در ایجاد طرحواره‌ها نقش اساسی دارند (لویس، وود و لاکوود^{۱۳}، ۲۰۱۸). طرحواره‌های ناسازگار اولیه باورهایی اساسی در مورد فرد و دیگران است که پردازش اطلاعات بیرونی را به مسیری ناکارآمد منحرف می‌سازد و بر ادراک از خود و روابط بین‌فردي تاثیر منفی می‌گذارد و شامل پنج بعد بریدگی (این افراد به دلیل داشتن خانواده سرد و بی‌عاطفه نمی‌توانند دلستگی‌های ایمن و رضایت‌بخشی با دیگران برقرار سازند)، خودگردانی (این افراد به دلیل داشتن خانواده‌ای که گاهی بهشت و گاهی بهندرت از آنها مراقبت می‌کرند از خود و محیط انتظارهایی دارند که در توانایی آنها برای تفکیک خود از والدین و دستیابی به عملکرد مستقلانه مانع ایجاد می‌کند)، محدودیت مختل (این افراد به دلیل داشتن خانواده بیش از حد

¹. Marital Commitment

². Subchi

³. Hou, Jiang & Wang

⁴. Tang & Curran

⁵. Tanchotsrinon & Maneesri

⁶. Relationship Investment Model

⁷. Alshehri

⁸. Virto

⁹. Shi

¹⁰. Sahin

¹¹. Roots Development

¹². Verini

¹³. Louis, Wood & Lockwood

مهربان یا بیش از حد سهل‌انگار در احترام به حقوق دیگران، همکاری، متعدد بودن و دستیابی به اهداف بلندمدت مشکل دارند، دیگر جهتمندی (این افراد به دلیل داشتن خانواده‌ای که به آنها آزادی ندادند، به جای رسیدگی به نیازهای خود به دنبال ارضای نیازهای دیگران هستند) و گوش‌به‌زنگی (این افراد به دلیل عدم تشویق به تفریح در کودکی، احساسات و تکانه‌های خودانگیخته را واپس‌رانی و تلاش می‌کنند طبق قواعد انعطاف‌ناپذیر و درونی‌شده خود عمل کنند) می‌باشد (Basso^۱ و همکاران، ۲۰۱۹). فرزندپروری مجموعه‌ای از گرایش‌ها، اعمال و جلوه‌های غیرکلامی است که ماهیت تعامل والد-کودک را در موقعیت‌های زیادی توصیف می‌کند (Ahn و Lee^۲, ۲۰۱۶). ریشه‌های تحولی، ترکیبی از رفتارهای والدین است که در موقعیت‌های گسترده‌ای روی می‌دهند و جو فرزندپروری با دوامی را پدید می‌آورند (شات، میود و مک‌لاچلان^۳, ۲۰۱۹). پس طرحواره‌های ناسازگار اولیه که در ارتباط با ریشه‌های تحولی هستند، الگوهای فراگیر و عمیقی هستند که از خاطرات، احساسات بدنی، هیجان‌ها و شناخت‌هایی تشکیل شدند که در دوران کودکی و نوجوانی شکل‌گرفته در بزرگ‌سالی تداوم می‌یابند (Gibson و Fransis^۴, ۲۰۱۹).

به نظر می‌رسد که سبک‌های پردازش هیجانی^۵ و تمایزیافتگی خود^۶ بتواند بین مدل سرمایه‌گذاری ارتباط و ریشه‌های تحولی با تعهد زناشویی نقش واسطه‌ای داشته باشد. پردازش هیجانی فرایندی است که آشفتگی هیجانی، عاطفی و روانی را جذب و به حدی کاهش می‌دهد که فرد بتواند رفتارهای خود را بدون آشفتگی ادامه دهد (پوزی^۷ و همکاران، ۲۰۲۰). پردازش هیجانی در سه سطح تشخیص و تجربه، کنترل و بیان و پردازش ناکافی و با هشت سبک طبقه‌بندی می‌شود (Hrinicton, Morisison و Pascol-Lyon^۸, ۲۰۱۸). در سطح تشخیص و تجربه سه سبک فقدان همسوی، ناموزونی و برونوی‌سازی، در سطح کنترل و بیان چهار سبک سرکوب، تجزیه، اجتناب و عدم کنترل و در سطح پردازش ناکافی یک سبک مزاحمت وجود دارد (Ginnett^۹ و همکاران، ۲۰۱۲). تنظیم و پردازش مناسب هیجان با موفقیت یا عدم موفقیت در حیطه‌های مختلف زندگی ارتباط دارد (Deng^{۱۰} و همکاران، ۲۰۱۹). همچنین، تمایزیافتگی به معنای توانایی تفکیک احساسی و فیزیکی خود از خانواده و دیگران و رسیدن به استقلال عاطفی در عین ماندن در جو عاطفی خانواده است و هدف آن برقراری توازن و تعادل میان احساسات و شناخت می‌باشد (Talmon, Salomon & Ginzburg^{۱۱}, ۲۰۲۰). تمایزیافتگی خود از چهار بعد جایگاه من (داشتن باورها و عقاید مشخص و هویت قوی و عدم تغییر آنها)، هم‌جوشی (نقشه مقابله تمایزیافتگی و رفتار چنین افرادی تحت تاثیر سیستم هیجانی محیط و واکنش اطرافیان شکل می‌گیرد)، برش یا گسلش عاطفی (توانایی جداسازی عواطف و هیجان‌های خود از خانواده و دیگران) و واکنش هیجانی (حالی که در آن احساسات فرد بر عقل و منطق غلبه دارد) است (Wang^{۱۲} و همکاران، ۲۰۲۰). افراد تمایزیافتگی دارای تعریف مشخصی از خود و عقایدشان دارند و می‌توانند در موقعیت‌های هیجانی شدید که طی آن بسیاری از افراد رفتارهای غیرارادی در تصمیم‌گیری نشان می‌دهند، کنترل خود را حفظ و بهطور مناسبی تصمیم‌گیری کنند (Dobla^{۱۳} و همکاران، ۲۰۱۸).

پژوهش‌های اندکی درباره روابط مدل سرمایه‌گذاری ارتباط، ریشه‌های پردازش هیجانی، تمایزیافتگی خود و تعهد زناشویی انجام شده است. برای مثال نتایج پژوهش تران، جادچ و کاشیما^{۱۴} (۲۰۱۹) نشان داد که مدل سرمایه‌گذاری نقش موثری در تعهد در روابط زناشویی داشت. مزوکا^{۱۵} و همکاران (۲۰۱۸) ضمن پژوهشی به این نتیجه رسیدند که تنظیم

¹. Basso². Ahn & Lee³. Shute, Maud & McLachlan⁴. Gibson & Francis⁵. Emotional Processing Styles⁶. Self-Differentiation⁷. Pozzi⁸. Harrington, Morrison & Pascual-Leone⁹. Geenen¹⁰. Deng¹¹. Talmon, Salomon & Ginzburg¹². Wang¹³. Doba¹⁴. Tran, Judge & Kashima¹⁵. Mazzuca

هیجان و رضایت از روابط زناشویی رابطه مثبت و معنی دار داشتند. در پژوهشی دیگر زارا-نژاد^۱ و همکاران (۲۰۱۵) گزارش کردند که سبک‌های والدینی با رشد هیجانی رابطه داشت. علاوه بر آن، نتایج پژوهش سگال و فرالی^۲ (۲۰۱۴) حاکی از تاثیر معنی دار مدل سرمایه‌گذاری ارتباط بر تعهد پویای زناشویی بود. هولمن و بوسی (۲۰۱۱) ضمن پژوهشی به این نتیجه رسیدند که کیفیت روابط رمانیک با تمایزیافتگی خود رابطه معنی داری داشت. در پژوهشی دیگر پلگ^۳ (۲۰۰۸) گزارش کرد که تمایزیافتگی خود و رضایت زناشویی رابطه مثبت و معنی دار داشتند. همچنین، نتایج پژوهش محمودپور و همکاران (۱۳۹۷) نشان داد که تحمل پریشانی هیجانی با تعهد زناشویی رابطه منفی و معنی دار داشت. گلپرور و صفری (۱۳۹۷) ضمن پژوهشی به این نتیجه رسیدند که سرمایه‌گذاری جمعی عاطفی بر فرسودگی هیجانی تاثیر منفی و معنی دار داشت. در پژوهشی دیگر نصیر و همکاران (۱۳۹۶) گزارش کردند که مدل سرمایه‌گذاری راسیالت بر تعهد زناشویی تاثیر معنی داری داشت. علاوه بر آن، نتایج پژوهش بشارت، خلیلی خضرآبادی و رضازاده (۱۳۹۵) حاکی از رابطه معنی دار طرحواره‌های ناسازگار اولیه و دشواری تنظیم هیجان بود. هادی و همکاران (۱۳۹۵) ضمن پژوهشی به این نتیجه رسیدند که طرحواره‌های ناسازگار اولیه بر تعهد زناشویی تاثیر داشتند. در پژوهشی دیگر مونمی، کاووسی امید و امانی (۱۳۹۴) گزارش کردند که تمایزیافتگی خود با تعهد زناشویی رابطه مثبت و معنی دار داشت. بهبودی (۱۳۹۲) ضمن پژوهشی به این نتیجه رسیدند که طرحواره‌های ناسازگار اولیه تاثیر معنی داری بر تمایزیافتگی داشتند.

اهمیت شناخت و بررسی عواملی که مایه پایداری و استواری خانواده است، می‌تواند گامی مفید در راستای بالابردن سطح فرهنگ جامعه باشد و یکی از عواملی که بر استواری و پایرجایی خانواده تاثیر می‌گذارد، تعهد میان زوجین یا تعهد زناشویی است (محمودپور و همکاران، ۱۳۹۷)؛ بنابراین، برای بهبود تعهد زناشویی ابتدا باید عوامل مرتبط با آن را شناسایی و سپس بر اساس آنها راهکارهایی برای ارتقای تعهد زناشویی طراحی و اجرا کرد. همچنین، با اینکه پژوهش‌های بسیاری به بررسی عوامل مرتبط با تعهد زناشویی پرداختند، اما این پژوهش‌ها کمتر به نقش مدل سرمایه‌گذاری ارتباط، ریشه‌های تحولی، سیک‌های پردازش هیجانی و تمایزیافتگی خود توجه کردند و پژوهش‌های بسیار اندکی درباره آن انجام شده است؛ بنابراین، با توجه به پیشینه پژوهشی اندک و نقش متغیرهای این پژوهش بهویژه مدل سرمایه‌گذاری ارتباط در تعهد زناشویی، هدف این پژوهش بررسی روابط علی تعهد زناشویی از طریق مدل سرمایه‌گذاری ارتباط و ریشه‌های تحولی با واسطه‌گری سبک‌های پردازش هیجانی و تمایزیافتگی خود بود.

روش

این مطالعه توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه پژوهش دانشجویان مرد و زن متأهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین در سال تحصیلی ۱۳۹۶-۹۷ به تعداد ۱۴۱۶ نفر بودند. حجم نمونه بر اساس فرمول کوکران ۳۰۲ نفر برآورد شد که با روش نمونه‌گیری تصادفی خوش‌ای انتخاب شدند. برای انجام این پژوهش پس از هماهنگی با مسئولان دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین ابتدا آمار دانشجویان کلاس‌های مختلف تهیه و سپس از میان آنها تعدادی کلاس با روش تصادفی انتخاب و همه دانشجویان متأهل کلاس‌ها به عنوان نمونه انتخاب شدند. برای دانشجویان اهمیت و ضرورت پژوهش بیان و درباره رعایت نکات اخلاقی به آنان اطمینان خاطر داده شد. سپس از آنان خواسته شد تا با نهایت دقت به پرسشنامه‌ها پاسخ دهند. لازم به ذکر است که به آنان گفته شد که هیچ پاسخ صحیح یا غلط وجود ندارد و بهترین پاسخ، پاسخی است که گویای وضعیت واقعی آنها باشد. در نهایت پس از تکمیل شدن پرسشنامه‌ها توسط شرکت کنندگان و بررسی توسط پژوهشگر از آنان تشکر و قدردانی شد. در این پژوهش برای جمع‌آوری داده‌ها از ابزارهای زیر استفاده شد.

پرسشنامه تعهد زناشویی^۴: این ابزار توسط آدامز و جونز^۵ در سال ۱۹۹۷ با ۴۴ گویه و سه بعد تعهد شخصی، اخلاقی و ساختاری ساخته شد که با استفاده از مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت از یک (کاملاً مخالفم) تا پنج (کاملاً موافقم) نمره‌گذاری

¹. Zarra-Nezhad

². Segal & Fraley

³. Peleg

⁴. Marital Commitment Questionnaire

⁵. Adams & Jones

می‌شود. نمره ابزار با مجموع نمره گویه‌ها محاسبه، لذا دامنه نمرات کل ابزار ۴۴-۲۲۰ است و نمره بالاتر نشان‌دهنده تعهد زناشویی بیشتر است. آدامز و جونز (۱۹۹۷) روایی سازه ابزار را با روش تحلیل عاملی تایید و پایایی را با روش آلفای کرونباخ برای کل ابزار ۹۱٪ و برای ابعاد تعهد شخصی ۶۶٪، اخلاقی ۸۶٪ و ساختاری ۸۶٪ گزارش کردند. مومنی و همکاران (۱۳۹۴) پایایی ابزار را با روش آلفای کرونباخ ۹۵٪ گزارش کردند. در پژوهش حاضر مقدار پایایی با روش آلفای کرونباخ برای کل ابزار ۸۹٪ و برای ابعاد تعهد شخصی ۷۳٪، اخلاقی ۸۵٪ و ساختاری ۸۱٪ بدست آمد.

پرسشنامه مدل سرمایه‌گذاری ارتباط^۱: این ابزار توسط راسبالت^۲ در سال ۱۹۸۰ با سه سوال آماده‌سازی و ۲۲ سوال اصلی در چهار بعد رضایت، رابطه جایگزین‌ها، سرمایه‌گذاری (هر کدام ۶ سوال) و تعهد (۷ سوال) ساخته شد که با استفاده از مقیاس نه درجه‌ای لیکرت از صفر (کاملاً مخالفم) تا هشت (کاملاً موافقم) نمره‌گذاری می‌شود. نمره ابزار با مجموع نمره گویه‌ها محاسبه، لذا دامنه نمرات کل ابزار ۱۷۶-۰ است و نمره بالاتر نشان‌دهنده سرمایه‌گذاری ارتباط بیشتر است. راسبالت (۱۹۸۰) روایی سازه ابزار را با روش تحلیل عاملی تایید و پایایی را با روش آلفای کرونباخ برای کل ابزار ۹۵٪ و برای ابعاد رضایت ۸۴٪، رابطه جایگزین‌ها ۸۲٪، سرمایه‌گذاری ۹۱٪ و تعهد ۸۴٪ گزارش کردند. قزلسفو و همکاران (۱۳۹۶) روایی همگرای ابزار را با پرسشنامه سازگاری زناشویی تایید و پایایی را با روش آلفای کرونباخ برای ابعاد رضایت ۹۷٪، رابطه جایگزین‌ها ۸۵٪ و تعهد ۸۸٪ گزارش کردند. در پژوهش حاضر مقدار پایایی با روش آلفای کرونباخ برای کل ابزار ۸۳٪ و برای ابعاد رضایت ۸۹٪، رابطه جایگزین‌ها ۸۸٪، سرمایه‌گذاری ۸۳٪ و تعهد ۷۵٪ بدست آمد.

پرسشنامه فرزندپروری^۳: این ابزار توسط یانگ و کلوسکو^۴ در سال ۱۹۹۳ با ۷۲ گویه و پنج بعد بریدگی، خودگردانی، محدودیت، دیگر جهتمندی و گوش‌بهزنگی ساخته شد که با استفاده از مقیاس شش درجه‌ای لیکرت از یک (کاملاً نادرست) تا شش (کاملاً درست) نمره‌گذاری می‌شود. نمره ابزار با مجموع نمره گویه‌ها محاسبه، لذا دامنه نمرات کل ابزار ۷۲-۴۳۲ است و نمره بالاتر نشان‌دهنده فرزندپروری مرتبط با آن طرحواره است. یانگ و کلوسکو (۱۹۹۳) روایی سازه ابزار را با روش تحلیل عاملی تایید و پایایی را با روش آلفای کرونباخ برای کل ابزار ۹۴٪ و برای ابعاد در دامنه ۷۰٪ تا ۹۱٪ گزارش کردند. صلواتی (۱۳۸۶) پایایی ابزار را با روش آلفای کرونباخ برای فرم مادر ۶۹٪ و برای فرم پدر ۸۰٪ گزارش کرد (به نقل از عباسقلیزاده، خسروی و عامری، ۱۳۹۴). در پژوهش حاضر مقدار پایایی با روش آلفای کرونباخ برای کل ابزار ۸۳٪ بدست آمد.

پرسشنامه سبک‌های پردازش هیجانی^۵: این ابزار توسط باکر^۶ و همکاران در سال ۲۰۰۷ با ۳۸ گویه و هشت بعد برون‌سازی، ناموزونی، اجتناب، تجزیه، عدم کنترل، فقدان، سرکوبی و مزاحمت ساخته شد که با استفاده از مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت از یک (کاملاً مخالفم) تا پنج (کاملاً موافقم) نمره‌گذاری می‌شود. نمره ابزار با مجموع نمره گویه‌ها محاسبه، لذا دامنه نمرات کل ابزار ۳۸-۱۹۰ است و نمره بالاتر نشان‌دهنده پردازش هیجان مناسب‌تر است. باکر و همکاران (۲۰۰۷) روایی محتوای ابزار را تایید و پایایی را با روش‌های آلفای کرونباخ و بازآزمایی برای کل ابزار به ترتیب ۹۲٪ و ۷۹٪ گزارش کردند. ابوالقاسمی و اسدی (۱۳۹۵) پایایی ابزار را با روش آلفای کرونباخ ۸۴٪ گزارش کردند. در پژوهش حاضر مقدار پایایی با روش آلفای کرونباخ ۸۷٪ بدست آمد.

پرسشنامه تمایزیافتگی خود^۷: این ابزار توسط دریک^۸ در سال ۲۰۱۱ با ۲۰ گویه و چهار بعد جایگاه من، هم‌آمیختگی، برش عاطفی و واکنش هیجانی ساخته شد که با استفاده از مقیاس شش درجه‌ای لیکرت از یک (اصلاً شبیه من نیست) تا شش (کاملاً شبیه من است) نمره‌گذاری می‌شود. نمره ابزار با مجموع نمره گویه‌ها محاسبه، لذا دامنه نمرات کل ابزار ۲۰-۱۲۰ است و نمره بالاتر نشان‌دهنده تمایزیافتگی بیشتر است. دریک (۲۰۱۱) روایی همزمان ابزار را با پرسشنامه افسردگی، اضطراب، استرس و عزت‌نفس بررسی و تایید و پایایی آن را با روش آلفای کرونباخ ۸۸٪ گزارش کرد. اصل دهقان، رضاییان فرجی و

^۱. Relationship Investment Model Questionnaire

^۲. Rusbult

^۳. Parenting Questionnaire

^۴. Young & Klosko

^۵. Emotional Processing Styles Questionnaire

^۶. Baker

^۷. Self-Differentiation Questionnaire

^۸. Drake

حسینیان (۱۳۹۷) پایا براي روش آلفاي کرونباخ برای کل ابزار ۰/۷۶ و برای ابعاد جايگاه من ۰/۶۰، همآميختگی ۰/۶۳، برش عاطفي ۰/۷۸ و واکنش هيجانی ۰/۶۲ گزارش كردند. در پژوهش حاضر مقدار پایا براي روش آلفاي کرونباخ برای کل ابزار ۰/۷۲ و برای ابعاد جايگاه من ۰/۶۹، همآميختگی ۰/۷۳، برش عاطفي ۰/۸۱ و واکنش هيجانی ۰/۷۱ بدست آمد. دادهها پس از جمعآوری با ابزارهای فوق با روش مدل‌یابی معادلات ساختاری در نرمافزار ايموس تحليل شدند.

يافته‌ها

شرکت‌کنندگان ۳۰۲ دانشجوی متأهل (۱۷۴ مرد و ۱۲۸ زن) بودند. ميانگين و انحراف معيار مدل سرمایه‌گذاري ارتباط، ريشه‌های تحولي، سبک‌های پردازش هيجانی، تمایزیافتگی خود و تعهد زناشویی در جدول ۱ ارائه شد.

جدول ۱. ميانگين و انحراف معيار مدل سرمایه‌گذاري ارتباط، ريشه‌های تحولي، سبک‌های پردازش هيجانی، تمایزیافتگی خود و تعهد زناشویی

متغيرها	تعهد زناشویی	بسک‌های پردازش هيجانی	تمایزیافتگی خود	تعهد	سرمایه‌گذاري ارتباط	بريدگی	خدودگردنی	حدوديت	ديگر جهتمندي	گوش بهزنگي	ريشه‌های تحولي	جايگاه من	همآميختگی	برش	واکنش	متغيرها	
متغيرها	متغيرها	متغيرها	متغيرها	متغيرها	متغيرها	متغيرها	متغيرها	متغيرها	متغيرها	متغيرها	متغيرها	متغيرها	متغيرها	متغيرها	متغيرها	متغيرها	متغيرها
رضایت	۰/۹۵/۲۳	۰/۴۸/۲۱	۰/۴۸/۲۱	۰/۴۸/۲۱	۰/۴۸/۲۱	۰/۴۸/۲۱	۰/۴۸/۲۱	۰/۴۸/۲۱	۰/۴۸/۲۱	۰/۴۸/۲۱	۰/۴۸/۲۱	۰/۴۸/۲۱	۰/۴۸/۲۱	۰/۴۸/۲۱	۰/۴۸/۲۱	۰/۴۸/۲۱	۰/۴۸/۲۱
رابطه جايگzin	۰/۳۳/۱۵	۰/۴۳/۳/۴	۰/۴۳/۳/۴	۰/۴۳/۳/۴	۰/۴۳/۳/۴	۰/۴۳/۳/۴	۰/۴۳/۳/۴	۰/۴۳/۳/۴	۰/۴۳/۳/۴	۰/۴۳/۳/۴	۰/۴۳/۳/۴	۰/۴۳/۳/۴	۰/۴۳/۳/۴	۰/۴۳/۳/۴	۰/۴۳/۳/۴	۰/۴۳/۳/۴	۰/۴۳/۳/۴
سرمایه‌گذاري	۰/۹۵/۱۲	۰/۴۰/۱۵	۰/۴۰/۱۵	۰/۴۰/۱۵	۰/۴۰/۱۵	۰/۴۰/۱۵	۰/۴۰/۱۵	۰/۴۰/۱۵	۰/۴۰/۱۵	۰/۴۰/۱۵	۰/۴۰/۱۵	۰/۴۰/۱۵	۰/۴۰/۱۵	۰/۴۰/۱۵	۰/۴۰/۱۵	۰/۴۰/۱۵	۰/۴۰/۱۵
تعهد	۰/۳۹/۱۶	۰/۹۸/۴	۰/۹۸/۴	۰/۹۸/۴	۰/۹۸/۴	۰/۹۸/۴	۰/۹۸/۴	۰/۹۸/۴	۰/۹۸/۴	۰/۹۸/۴	۰/۹۸/۴	۰/۹۸/۴	۰/۹۸/۴	۰/۹۸/۴	۰/۹۸/۴	۰/۹۸/۴	۰/۹۸/۴
سرمایه‌گذاري ارتباط	۰/۸۳/۶۸	۰/۰۰/۱۲	۰/۰۰/۱۲	۰/۰۰/۱۲	۰/۰۰/۱۲	۰/۰۰/۱۲	۰/۰۰/۱۲	۰/۰۰/۱۲	۰/۰۰/۱۲	۰/۰۰/۱۲	۰/۰۰/۱۲	۰/۰۰/۱۲	۰/۰۰/۱۲	۰/۰۰/۱۲	۰/۰۰/۱۲	۰/۰۰/۱۲	۰/۰۰/۱۲
بريدگي	۰/۶۵/۸۲	۰/۳۹/۲۰	۰/۳۹/۲۰	۰/۳۹/۲۰	۰/۳۹/۲۰	۰/۳۹/۲۰	۰/۳۹/۲۰	۰/۳۹/۲۰	۰/۳۹/۲۰	۰/۳۹/۲۰	۰/۳۹/۲۰	۰/۳۹/۲۰	۰/۳۹/۲۰	۰/۳۹/۲۰	۰/۳۹/۲۰	۰/۳۹/۲۰	۰/۳۹/۲۰
خدودگردنی	۰/۵۹/۷۸	۰/۹۳/۱۸	۰/۹۳/۱۸	۰/۹۳/۱۸	۰/۹۳/۱۸	۰/۹۳/۱۸	۰/۹۳/۱۸	۰/۹۳/۱۸	۰/۹۳/۱۸	۰/۹۳/۱۸	۰/۹۳/۱۸	۰/۹۳/۱۸	۰/۹۳/۱۸	۰/۹۳/۱۸	۰/۹۳/۱۸	۰/۹۳/۱۸	۰/۹۳/۱۸
حدوديت	۰/۳۳/۴۰	۰/۹۵/۱۵	۰/۹۵/۱۵	۰/۹۵/۱۵	۰/۹۵/۱۵	۰/۹۵/۱۵	۰/۹۵/۱۵	۰/۹۵/۱۵	۰/۹۵/۱۵	۰/۹۵/۱۵	۰/۹۵/۱۵	۰/۹۵/۱۵	۰/۹۵/۱۵	۰/۹۵/۱۵	۰/۹۵/۱۵	۰/۹۵/۱۵	۰/۹۵/۱۵
ديگر جهتمندي	۰/۷۱/۶۸	۰/۸۹/۱۶	۰/۸۹/۱۶	۰/۸۹/۱۶	۰/۸۹/۱۶	۰/۸۹/۱۶	۰/۸۹/۱۶	۰/۸۹/۱۶	۰/۸۹/۱۶	۰/۸۹/۱۶	۰/۸۹/۱۶	۰/۸۹/۱۶	۰/۸۹/۱۶	۰/۸۹/۱۶	۰/۸۹/۱۶	۰/۸۹/۱۶	۰/۸۹/۱۶
گوش بهزنگي	۰/۷۱/۱۱۴	۰/۹۵/۳۱	۰/۹۵/۳۱	۰/۹۵/۳۱	۰/۹۵/۳۱	۰/۹۵/۳۱	۰/۹۵/۳۱	۰/۹۵/۳۱	۰/۹۵/۳۱	۰/۹۵/۳۱	۰/۹۵/۳۱	۰/۹۵/۳۱	۰/۹۵/۳۱	۰/۹۵/۳۱	۰/۹۵/۳۱	۰/۹۵/۳۱	۰/۹۵/۳۱
ريشه‌های تحولي	۰/۵۹/۳۸	۰/۱۰/۱۹	۰/۱۰/۱۹	۰/۱۰/۱۹	۰/۱۰/۱۹	۰/۱۰/۱۹	۰/۱۰/۱۹	۰/۱۰/۱۹	۰/۱۰/۱۹	۰/۱۰/۱۹	۰/۱۰/۱۹	۰/۱۰/۱۹	۰/۱۰/۱۹	۰/۱۰/۱۹	۰/۱۰/۱۹	۰/۱۰/۱۹	۰/۱۰/۱۹
جايگاه من	۰/۲۲/۴۶	۰/۱۹/۶۶	۰/۱۹/۶۶	۰/۱۹/۶۶	۰/۱۹/۶۶	۰/۱۹/۶۶	۰/۱۹/۶۶	۰/۱۹/۶۶	۰/۱۹/۶۶	۰/۱۹/۶۶	۰/۱۹/۶۶	۰/۱۹/۶۶	۰/۱۹/۶۶	۰/۱۹/۶۶	۰/۱۹/۶۶	۰/۱۹/۶۶	۰/۱۹/۶۶
همآميختگي	۰/۶۲/۲۱	۰/۸۹/۱۱۱	۰/۸۹/۱۱۱	۰/۸۹/۱۱۱	۰/۸۹/۱۱۱	۰/۸۹/۱۱۱	۰/۸۹/۱۱۱	۰/۸۹/۱۱۱	۰/۸۹/۱۱۱	۰/۸۹/۱۱۱	۰/۸۹/۱۱۱	۰/۸۹/۱۱۱	۰/۸۹/۱۱۱	۰/۸۹/۱۱۱	۰/۸۹/۱۱۱	۰/۸۹/۱۱۱	۰/۸۹/۱۱۱
برش	۰/۳۴/۴۲	۰/۹۹/۱۲	۰/۹۹/۱۲	۰/۹۹/۱۲	۰/۹۹/۱۲	۰/۹۹/۱۲	۰/۹۹/۱۲	۰/۹۹/۱۲	۰/۹۹/۱۲	۰/۹۹/۱۲	۰/۹۹/۱۲	۰/۹۹/۱۲	۰/۹۹/۱۲	۰/۹۹/۱۲	۰/۹۹/۱۲	۰/۹۹/۱۲	۰/۹۹/۱۲
واکنش	۰/۲۵/۳۸	۰/۵۸/۸	۰/۵۸/۸	۰/۵۸/۸	۰/۵۸/۸	۰/۵۸/۸	۰/۵۸/۸	۰/۵۸/۸	۰/۵۸/۸	۰/۵۸/۸	۰/۵۸/۸	۰/۵۸/۸	۰/۵۸/۸	۰/۵۸/۸	۰/۵۸/۸	۰/۵۸/۸	۰/۵۸/۸
تمایزیافتگي	۰/۴۷/۳۰	۰/۰۲/۳۰	۰/۰۲/۳۰	۰/۰۲/۳۰	۰/۰۲/۳۰	۰/۰۲/۳۰	۰/۰۲/۳۰	۰/۰۲/۳۰	۰/۰۲/۳۰	۰/۰۲/۳۰	۰/۰۲/۳۰	۰/۰۲/۳۰	۰/۰۲/۳۰	۰/۰۲/۳۰	۰/۰۲/۳۰	۰/۰۲/۳۰	۰/۰۲/۳۰

پیش از تحلیل داده‌ها با روش مدل‌یابی معادلات ساختاری، پیش‌فرض‌های آن بررسی شد و نتایج نشان داد که فرض نرمال بودن به دلیل قرارداشتن مقدار کجی و کشیدگی در دامنه ۱+۱ تا ۱- تایید شد. فرض دیگر برای انجام مدل‌یابی معادلات ساختاری داشتن همبستگی بین متغیرها است، لذا ضرایب همبستگی مدل سرمایه‌گذاري ارتباط، ريشه‌های تحولي، سبک‌های پردازش هيجانی، تمایزیافتگی خود و تعهد زناشویی در جدول ۲ ارائه شد.

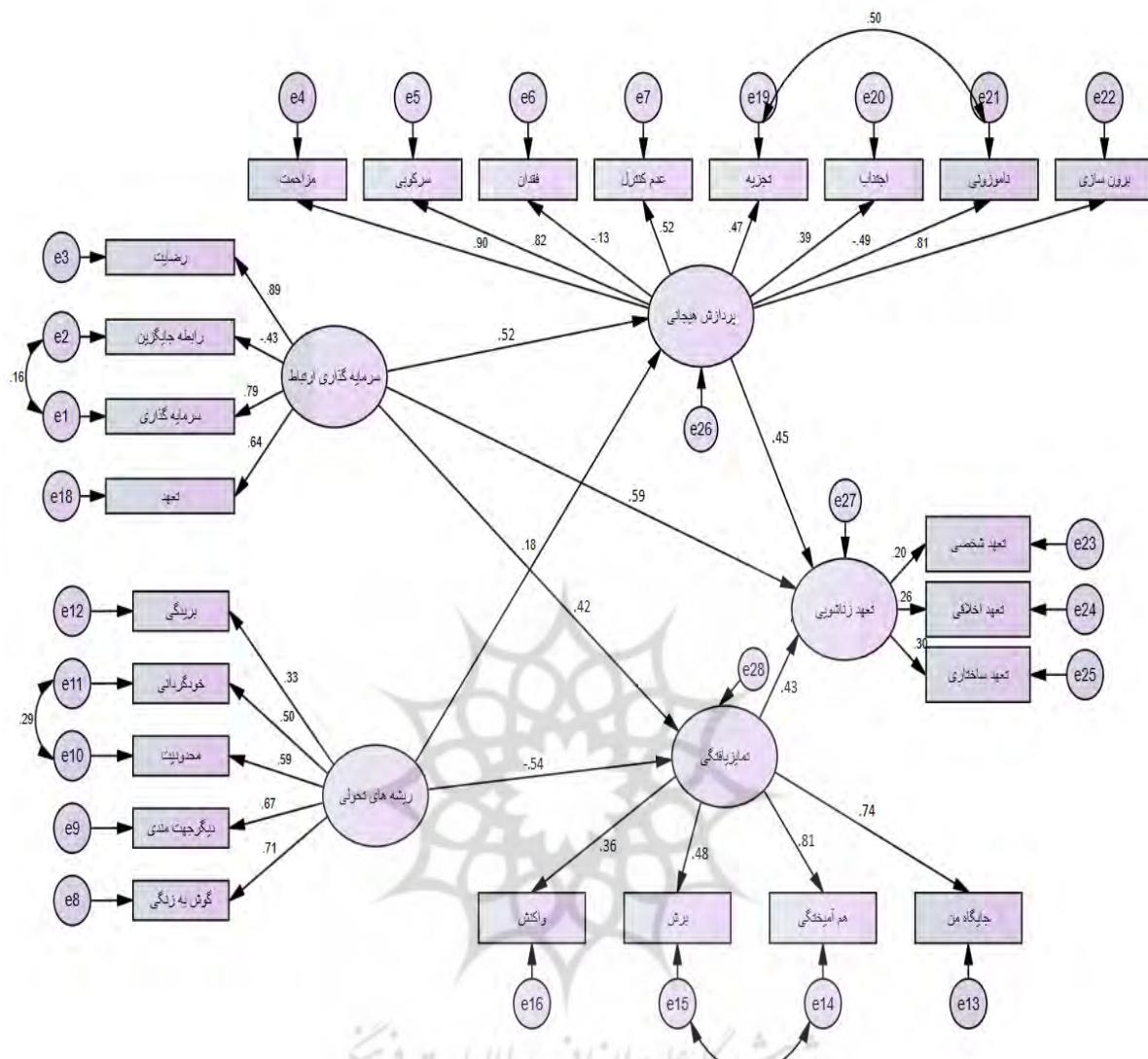
جدول ۲. ضرایب همبستگی مدل سرمایه‌گذاري ارتباط، ريشه‌های تحولي، سبک‌های پردازش هيجانی، تمایزیافتگی خود و تعهد زناشویی

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵
۱. مدل سرمایه‌گذاري ارتباط					
۲. ريشه‌های تحولي	-۰/۳۵**				
۳. سبک‌های پردازش هيجانی	۰/۶۴***	-۰/۲۵**			
۴. تمایزیافتگی خود	۰/۵۳***	-۰/۶۶***	۰/۴۹***		
۵. تعهد زناشویی	۰/۶۸***	-۰/۴۶***	۰/۵۴***	۰/۵۳***	

**P<۰/۰۱

همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود، مدل سرمایه‌گذاري ارتباط، ريشه‌های تحولي، سبک‌های پردازش هيجانی، تمایزیافتگی خود و تعهد زناشویی رابطه مثبت و معنی‌دار دارند (P<۰/۰۱). مدل برازش شده تعهد زناشویی از طریق مدل

سرمایه‌گذاری ارتباط و ریشه‌های تحولی با واسطه‌گری سبک‌های پردازش هیجانی و تمایزیافتگی خود در شکل ۱ و نتایج شاخص‌های برازنده‌گی آن در جدول ۳ ارائه شد.

شکا، ۱. مدا، تعهد ناشیه از طریق مدا، س- ماده‌گذاری، ارتضای و شنیده‌های تحمل با واسطه‌گی، سیک‌های، بـداش، هنجان، و تمام بافینگ، خدمـ

جدول ۳. شاخص های برازنده‌گی مدل تعهد زناشویی از طریق مدل سرمایه‌گذاری ارتباط و ریشه‌های تحولی با واسطه‌گری سبک‌های پردازش هیجانی و تمدن: بافتگ، خود

همان‌طور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود، همه شاخص‌ها حاکی از برازش مناسب مدل تعهد زناشویی از طریق مدل سرمایه‌گذاری ارتباط و ریشه‌های تحولی با واسطه‌گری سبک‌های پردازش هیجانی و تمایزیافتنگی خود هستند. نتایج فرضیه‌های پژوهش در جدول ۴ ارائه شد.

جدول ۴. نتایج پژوهشی فرضیه‌های پژوهش

فرضیه	بتأ	آماره t	معنی داری
۱. تاثیر مستقیم مدل سرمایه‌گذاری ارتباط بر سبک‌های پردازش هیجانی	۰/۵۲	۵/۱۲	۰/۰۰۱
۲. تاثیر مستقیم مدل سرمایه‌گذاری ارتباط بر تمایزیافتگی خود	۰/۴۲	۴/۷۶	۰/۰۰۱
۳. تاثیر مستقیم مدل سرمایه‌گذاری ارتباط بر تعهد زناشویی	۰/۵۹	۵/۷۳	۰/۰۰۱
۴. تاثیر مستقیم ریشه‌های تحولی بر سبک‌های پردازش هیجانی	-۰/۱۸	-۲/۳۸	۰/۰۱
۵. تاثیر مستقیم ریشه‌های تحولی بر تمایزیافتگی خود	-۰/۰۴	-۵/۲۰	۰/۰۰۱
۶. تاثیر مستقیم ریشه‌های تحولی بر تعهد زناشویی	-۰/۳۷	-۳/۸۸	۰/۰۰۱
۷. تاثیر مستقیم سبک‌های پردازش هیجانی بر تعهد زناشویی	۰/۴۵	۴/۸۷	۰/۰۰۱
۸. تاثیر مستقیم تمایزیافتگی خود بر تعهد زناشویی	۰/۴۳	۴/۸۱	۰/۰۰۱
۹. تاثیر غیرمستقیم مدل سرمایه‌گذاری ارتباط با واسطه پردازش هیجان بر تعهد زناشویی	۰/۲۳	۴/۱۱	۰/۰۰۱
۱۰. تاثیر غیرمستقیم مدل سرمایه‌گذاری ارتباط با واسطه تمایزیافتگی خود بر تعهد زناشویی	۰/۱۸	۲/۳۸	۰/۰۱
۹. تاثیر غیرمستقیم ریشه‌های تحولی با واسطه سبک‌های پردازش هیجان بر تعهد زناشویی	۰/۰۸	۱/۰۷	۰/۱۳
۱۰. تاثیر غیرمستقیم ریشه‌های تحولی با واسطه تمایزیافتگی خود بر تعهد زناشویی	-۰/۲۳	-۳/۰۷	۰/۰۰۱

همان‌طور که در جدول ۴ مشاهده می‌شود، مدل سرمایه‌گذاری ارتباط و ریشه‌های تحولی بر پردازش هیجانی، تمایزیافتگی خود و تعهد زناشویی تاثیر مستقیم و معنادار و پردازش هیجانی و تمایزیافتگی خود بر تعهد زناشویی تاثیر مستقیم و معنادار داشت ($P < 0.01$). همچنین، مدل سرمایه‌گذاری ارتباط با واسطه پردازش هیجانی و تمایزیافتگی خود بر تعهد زناشویی و ریشه‌های تحولی با واسطه تمایزیافتگی خود بر تعهد زناشویی تاثیر غیرمستقیم و معنادار داشت ($P < 0.01$ ، اما ریشه‌های تحولی با واسطه پردازش هیجانی بر تعهد زناشویی تاثیر غیرمستقیم و معنادار نداشت ($P > 0.05$).

بحث و نتیجه‌گیری

تعهد زناشویی نقش مهمی در پایداری و تداوم زندگی زناشویی دارد که این امر تا حدودی می‌تواند سلامت خانواده و جامعه را تضمین کند، لذا این پژوهش با هدف بررسی روابط علی تعهد زناشویی از طریق مدل سرمایه‌گذاری ارتباط و ریشه‌های تحولی با واسطه‌گری سبک‌های پردازش هیجانی و تمایزیافتگی خود انجام شد.

یافته‌ها نشان داد که مدل سرمایه‌گذاری ارتباط بر سبک‌های پردازش هیجانی، تمایزیافتگی خود و تعهد زناشویی تاثیر مستقیم و مثبت داشت. این نتیجه با نتایج پژوهش‌های تران و همکاران (۲۰۱۹) مبنی بر تاثیر مدل سرمایه‌گذاری بر تعهد در روابط زناشویی، سگال و فرالی (۲۰۱۴) مبنی بر تاثیر معنی‌دار مدل سرمایه‌گذاری ارتباط بر تعهد پویایی زناشویی، گلپور و صفری (۱۳۹۷) مبنی بر تاثیر منفی و معنی‌دار سرمایه‌گذاری جمعی عاطفی بر فرسودگی هیجانی و نصیر و همکاران (۱۳۹۶) مبنی بر تاثیر معنی‌دار مدل سرمایه‌گذاری راسبالت (۱۹۸۰) بر تعهد زناشویی همسو بود. در تبیین این یافته‌ها بر مبنای نظریه راسبالت (۱۹۸۰) می‌توان گفت که مدل سرمایه‌گذاری ارتباط یکی از مدل‌های موثر در پیش‌بینی تعهد و ماندگاری در روابط عاشقانه است. این مدل، نظریه وابستگی متقابل را به تصویر می‌کشد و ساختارهای بهم وابسته‌ای را به منظور تحلیل گرایش به تداوم یک رابطه بکار می‌گیرد. نکته حائز اهمیت دیگر بر اساس این مدل این است افرادی که سطح رضایت بالایی از روابط خود دارند، در روابط خود سرمایه‌گذاری بالایی می‌کنند و جایگزین‌های دیگر را برای داشتن رابطه کمتر جذاب می‌بینند، بیشتر به روابط زناشویی و عاشقانه خود متعهد می‌مانند. در نتیجه، چنین افرادی معمولاً در کنترل و مدیریت هیجان‌های خود موفق‌تر هستند و می‌تواند بین افکار، شناخت‌ها، احساس‌ها و هیجان‌های خود و دیگران تفکیک قائل شوند؛ بنابراین، منطقی است که مدل سرمایه‌گذاری ارتباط باعث افزایش سبک‌های پردازش هیجانی، تمایزیافتگی خود و تعهد زناشویی شود.

همچنین، یافته‌ها نشان داد که ریشه‌های تحولی بر سبک‌های پردازش هیجانی، تمایزیافتگی خود و تعهد زناشویی تاثیر مستقیم و منفی داشت. این نتیجه با نتایج پژوهش‌های زارا-نژاد و همکاران (۲۰۱۵) مبنی بر رابطه سبک‌های والدینی با رشد هیجانی، بشارت و همکاران (۱۳۹۵) مبنی بر رابطه معنی‌دار طرحواره‌های ناسازگار اولیه و دشواری تنظیم هیجان، هادی و همکاران (۱۳۹۵) مبنی بر تاثیر طرحواره‌های ناسازگار اولیه بر تعهد زناشویی و بهبودی (۱۳۹۲) مبنی بر تاثیر طرحواره‌های ناسازگار اولیه تاثیر تمایزیافتگی همسو بود. در تبیین این یافته‌ها بر مبنای پژوهش لویس و همکاران (۲۰۱۸) می‌توان گفت

که ریشه‌های تحولی یا سبک‌های والدینی مبتنی بر طرحواره‌ها هستند و طرحواره‌ها در طی تجارت کودکی شکل‌گرفته و پاسخ فرد به رویدادهای محیطی را کنترل می‌کند. طرحواره‌ها به دلیل ارضانشدن پنج نیاز اصلی شامل ۱. دلبستگی ایمن نسبت به دیگران، ۲. خودمختاری، کفایت و احساس هویت، ۳. آزادی در بیان نیازها و احساسات، ۴. خودگردانی، محدودیت‌ها مختلط، ۵. محدودیت‌های واقع‌بینانه و خودانگیختگی بوجود می‌آیند و شامل پنج طرحواره بریدگی، خودگردانی، محدودیت‌ها مختلط، دیگر جهت‌مندی و گوش‌بهزنگی است. ریشه‌های تحولی یا سبک‌های والدینی بر اساس نظریه یانگ و کلوسکو (۲۰۰۳) شامل فرزندپروری محدود‌کننده عاطفی، والدین بیش از حد مراقبت‌کننده، والدین تحقیر‌کننده، والدین کمال‌گرا، والدین بدین و ترسو، والدین کنترل‌گر، والدین از لحاظ عاطفی مهارکننده، والدین تنبیه‌کننده و فرزندپروری مشروط توأم با خودشیفتگی هستند و بر اساس نظریه آنها ریشه بسیاری از طرحواره‌های ناسازگار در همین شیوه‌های فرزندپروری نامناسب است. در نتیجه، می‌توان انتظار داشت که افراد دارای نمره بالا در ریشه‌های والدین توانایی اندکی در مدیریت هیجان‌ها داشته باشند، نتوانند به اراضی نیازهای خود بپردازنند، در تفکیک خود از دیگران مشکل دارند، به دیگران وابسته و به دنبال اراضی نیازهای دیگران باشند و فاقد کفایت و کارآمدی لازم در زندگی زناشویی هستند. پس می‌توان انتظار داشت که ریشه‌های والدینی بتواند بر سبک‌های پردازش هیجانی، تمایزیافتگی خود و تعهد زناشویی تاثیر منفی بگذارد.

دیگر یافته نشان داد که سبک‌های پردازش هیجانی بر تعهد زناشویی تاثیر مستقیم و مثبت داشت. این نتیجه با نتایج پژوهش‌های مزوکا و همکاران (۲۰۱۸) مبنی بر رابطه مثبت و معنی دار تنظیم هیجان و رضایت از روابط زناشویی و محمودپور و همکاران (۱۳۹۷) مبنی بر رابطه منفی و معنی دار تحمل پریشانی هیجانی با تعهد زناشویی همسو بود. در تبیین این یافته‌ها بر مبنای پژوهش مزوکا و همکاران (۲۰۱۸) می‌توان گفت که پردازش هیجانی فرایندی است که در آن آشفتگی عاطفی جذب و تعديل می‌شود و افرادی که از لحاظ پردازش هیجانی از سبک‌های شناختی ضعیفتری مانند نشخوارگری، فاجعه‌انگاری و ملامت خویش استفاده می‌کنند بیشتر در برابر مشکلات هیجانی و شناختی آسیب‌پذیر هستند. در مقابل افرادی که از لحاظ پردازش هیجانی از سبک‌های شناختی مناسب مانند سازماندهی، ارزیابی مجدد مثبت و غیره استفاده می‌کنند، کمتر آسیب‌پذیر می‌باشند. افرادی که در پرسشنامه سبک‌های پردازش هیجانی نمره بالایی می‌گیرند کسانی هستند که کمتر از سبک‌های پردازش نامناسب و بیشتر از سبک‌های پردازش مناسب استفاده می‌کنند و چنین افرادی در زندگی زناشویی با مشکلات کمتری مواجه هستند و به هنگام وقوع مشکلات به خوبی بر مشکلات فائق می‌آیند، لذا سبک‌های پردازش هیجانی می‌تواند باعث افزایش تعهد زناشویی شود.

یافته‌های دیگر نشان داد که تمایزیافتگی خود بر تعهد زناشویی تاثیر مستقیم و مثبت داشت. این نتیجه با نتایج پژوهش‌های هولمن و بوسبی (۲۰۱۱) مبنی بر رابطه معنی دار تمایزیافتگی خود با کیفیت روابط رمانیک، پلگ (۲۰۰۸) مبنی بر رابطه مثبت و معنی دار تمایزیافتگی خود و رضایت زناشویی و مومنی و همکاران (۱۳۹۴) مبنی بر رابطه مثبت و معنی دار تمایزیافتگی خود با تعهد زناشویی همسو بود. در تبیین این یافته‌ها بر مبنای پژوهش مومنی و همکاران (۱۳۹۴) می‌توان گفت که میزان توانایی فرد برای اجتناب از تبعیت خودکار رفتار از احساسات، بیانگر میزان تمایزیافتگی خود است و هدف اصلی آن ایجاد توازن و تعادل میان احساسات و شناختها است. در واقع افراد بیشتر تمایزیافته تمایل دارند تا در روابطشان خودمختاری داشته و مایلند صمیمیت بیشتری در روابطشان بدون غرقشدن در احساسات داشته باشند که این ویژگی‌ها در افراد تمایزیافته موجب استحکام روابط زوجین و افزایش تعهد زناشویی می‌گردد.

علاوه بر آن، یافته‌ها نشان داد که مدل سرمایه‌گذاری ارتباط با واسطه سبک‌های پردازش هیجانی و تمایزیافتگی خود بر تعهد زناشویی تاثیر غیرمستقیم و مثبت داشت. در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت که تاثیر مدل سرمایه‌گذاری ارتباط بر تعهد زناشویی با واسطه مکانیسم‌های انگیزشی و اجتماعی صورت می‌گیرد که از مهم‌ترین مکانیسم‌های انگیزشی می‌توان به هدفمندی، اشتیاق و عدم ترس از صمیمیت و از مهم‌ترین مکانیسم‌های اجتماعی می‌توان به تمایل به برقراری روابط اجتماعی و توانمندی ارتباط مثبت و سازنده با دیگران از جمله با شریک زندگی اشاره کرد. از آنجایی که سبک‌های پردازش هیجانی به تعدل احساسات و هیجان‌ها و تمایزیافتگی خود به توانایی تفکیک میان احساسات و شناختهای خود و دیگران اشاره دارد، لذا سبک‌های پردازش هیجانی و تمایزیافتگی دارای ابعاد انگیزشی و اجتماعی است. پس آنها می‌توانند میانجی مناسبی بین مدل سرمایه‌گذاری ارتباط و تعهد زناشویی باشند. از آنجایی که مدل سرمایه‌گذاری ارتباط بر سبک‌های پردازش هیجانی و

تمایزیافتگی تاثیر مثبت و سبک‌های پردازش هیجانی و تمایزیافتگی بر تعهد زناشویی تاثیر مثبت دارند، لذا منطقی است که مدل سرمایه‌گذاری ارتباط با واسطه سبک‌های پردازش هیجانی و تمایزیافتگی بر تعهد زناشویی تاثیر مثبت داشته باشد. دیگر یافته‌ها نشان داد که ریشه‌های تحولی با واسطه تمایزیافتگی خود بر تعهد زناشویی تاثیر غیرمستقیم و مثبت داشت، اما با واسطه سبک‌های پردازش هیجانی بر تعهد زناشویی تاثیر غیرمستقیم و معنادار نداشت.

در تبیین عدم تاثیر غیرمستقیم ریشه‌های تحولی با واسطه سبک‌های پردازش هیجانی بر تعهد زناشویی می‌توان به همبستگی پایین و تاثیر اندک ریشه‌های تحولی بر سبک‌های پردازش هیجانی اشاره کرد، لذا زمانی که تاثیر ریشه‌های تحولی با واسطه سبک‌های پردازش هیجانی برای تبیین تعهد زناشویی ارزیابی شود، ریشه‌های تحولی نمی‌تواند با واسطه آن بر تعهد زناشویی تاثیر معناداری داشته باشد. در تبیین تاثیر غیرمستقیم ریشه‌های تحولی با واسطه تمایزیافتگی خود بر تعهد زناشویی می‌توان گفت که این تاثیر با واسطه مکانیسم‌های شناختی و انگیزشی صورت می‌پذیرد که از مهم‌ترین مکانیسم‌های شناختی می‌توان به باورهای منطقی درباره خود و همسر، خودکارآمدی کفایت، خودرهبری، برنامه‌ریزی و خودگردانی در زندگی زناشویی و از مهم‌ترین مکانیسم‌های انگیزشی می‌توان به هدفمندی، اشتیاق و عدم ترس از صمیمیت اشاره کرد. از آنجایی که تمایزیافتگی خود به توانایی تفکیک میان احساس‌ها و شناخت‌های خود و دیگران اشاره دارد، لذا تمایزیافتگی دارای ابعاد انگیزشی و اجتماعی است. پس تمایزیافتگی خود می‌تواند میانجی مناسبی بین ریشه‌های تحولی و تعهد زناشویی باشد. از آنجایی که ریشه‌های تحولی بر تمایزیافتگی تاثیر منفی و تمایزیافتگی بر تعهد زناشویی تاثیر مثبت دارند، لذا منطقی است که ریشه‌های تحولی با واسطه تمایزیافتگی بر تعهد زناشویی تاثیر منفی داشته باشد.

هر پژوهشی در هنگام اجرا با محدودیت‌هایی مواجه است و از محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌توان به استفاده از ابزارهای خودگزارش‌دهی، عدم بررسی نتایج به تفکیک جنسیت و محدودشدن جامعه پژوهش به دانشجویان دختر و پسر متأهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه اشاره کرد؛ بنابراین، پیشنهاد می‌شود که در صورت امکان از مصاحبه ساختاریافته برای جمع‌آوری داده‌ها استفاده، تاثیر متغیرها بر یکدیگر به تفکیک جنسیت بررسی و این پژوهش بر روی دانشجویان سایر دانشگاه و سایر شهرها و یا حتی اساتید و کارکنان اجرا و نتایج آن با نتایج پژوهش حاضر مقایسه شود. بر اساس نتایج پژوهش حاضر پیشنهاد می‌شود که برای بهبود تعهد زناشویی دانشجویان متأهل برنامه‌هایی برای ارتقای مدل سرمایه‌گذاری ارتباط، ریشه‌های تحولی، سبک‌های پردازش هیجانی و تمایزیافتگی خود طراحی و از طریق کارگاه‌های آموزشی اجرا شود. با توجه به اهمیت متغیرهای این پژوهش و تاثیر آنها در تعهد زناشویی پیشنهاد می‌شود که در مشاوره‌های پیش از ازدواج رابطه این متغیرها بررسی و مداخله‌های لازم جهت تغییر و بهبود ویژگی‌ها انجام شود.

References

- AbbasgholiZade Ghane M, Khosravi Z, Ameri F. (2015). Comparison of early maladaptive schemas and their parental origins and coping strategies in psoriasis patients, diabetes type 1 patients and healthy people. *Clinical Psychology Studies*; 5(18): 23-74. [\[Link\]](#)[In Persian]
- Abolghasemi A, Asadi S. (2016). Assessment of the efficacy of mindfulness-based cognitive therapy on emotional processing in anxious nurses. *Journal of Nursing Education*; 5(3): 17-24. [\[Link\]](#)[In Persian]
- Adams JM, Jones WH. (1997). The conceptualization of marital commitment: An integrative analysis. *Journal of Personality and Social Psychology*; 72(5): 1177-1196. [\[Link\]](#)
- Ahn J, Lee S. (2016). Peer attachment, perceived parenting style, self-concept, and school adjustments in adolescents with chronic illness. *Asian Nursing Research*; 10(4): 300-304. [\[Link\]](#)
- Alshehri AF. (2017). Student satisfaction and commitment towards a blended learning finance course: A new evidence from using an investment model. *Research in International Business and Finance*; 41: 423-433. [\[Link\]](#)
- Asl Dehghan F, Rezaeian Faraji H, Hosseiniyan S. (2018). The role of parents' self-differentiation in predicting high school students' self-differentiation. *Knowledge & Research in Applied Psychology*; 19(1): 10-17. [\[Link\]](#)[In Persian]
- Baker R, Thomas S, Thomas PW, Owens M. (2007). Development of an emotional processing scale. *Journal of Psychosomatic Research*; 62(2): 167-178. [\[Link\]](#)
- Basso LA, Fortes AB, Maia CP, Steinhorst E & et al. (2019). The effects of parental rearing styles and early maladaptive schemas in the development of personality: a systematic review. *Trends in Psychiatry and Psychotherapy*; 41(3): 301-313. [\[Link\]](#)
- Behboudi M. (2014). Structural equation modeling in explaining the relationship between domains primary maladaptive schemata and the differentiation of the married woman referring to the counseling centers in Tehran. *Journal of Educational Administration Research Quarterly*; 5(18): 61-80. [\[Link\]](#) [In Persian]
- Besharat MA, Khalili Khezrabadi M, Rezazadeh SMR. (2017). The mediating role of difficulty of emotion regulation in the relationship between early maladaptive schemas and marital problems. *Journal of Family Psychology*; 3(2): 27-44. [\[Link\]](#) [In Persian]
- Deng X, Zhang J, Hu L, Zeng H. (2019). Neurophysiological evidences of the transient effects of mindfulness induction on emotional processing in children: An ERP study. *International Journal of Psychophysiology*; 143: 36-43. [\[Link\]](#)
- Doba K, Berna G, Constant E, Nandrino J. (2018). Self-differentiation and eating disorders in early and middle adolescence: A cross-sectional path analysis. *Eating Behaviors*; 29: 75-82. [\[Link\]](#)
- Drake JR. (2011). Differentiation of self-inventory-short form: Creation and initial evidence of construct validity. *Doctoral dissertation, Kansas City: University of Missouri*. [\[Link\]](#)
- Geenen R, Linden LVO, Lumley MA, Bijlsma JWJ, VanMiddendorp H. (2012). The mismatch-mismatch model of emotion processing styles and emotion regulation strategies in fibromyalgia. *Journal of Psychosomatic Research*; 72(1): 45-50. [\[Link\]](#)
- Ghezeliefloo M, Sayed-Alitabar S-H, Mirza M, Vashghani-Farahani M. (2018). Confirmatory factor analysis, reliability, and validity investment model scale couples relationship. *Community Health*; 5(1): 57-66. [\[Link\]](#)[In Persian]
- Gibson M, Francis AJP. (2019). Intergenerational transfer of early maladaptive schemas in mother-daughter dyads, and the role of parenting. *Cognitive Therapy and Research*; 43: 737-747. [\[Link\]](#)

- Golparvar M, Safari S. (2018). The buffering role of affective-collective investment in the relationship between job stress and emotional exhaustion. *Contemporary Psychology*; 13(1): 2-13. [[Link](#)][In Persian]
- Hadi S, Eskandari H, Sohrabi F, Motamed & et al. (2017). Structural models predict marital commitment based on attachment styles and mediator variables self-control and early maladaptive schemas(in people with emotional extramarital relations). *Culture Counseling*; 2017; 7(28): 33-60. [[Link](#)][In Persian]
- Harrington SJ, Morrison O, Pascual-Leone A. (2018). Emotional processing in an expressive writing task on trauma. *Complementary Therapies in Clinical Practice*; 32: 116-122. [[Link](#)]
- Hou Y, Jiang F, Wang X. (2019). Marital commitment, communication and marital satisfaction: An analysis based on actor-partner interdependence model. *International Journal of Psychology*; 54(3): 369-376. [[Link](#)]
- Holman TB, Busby DM. (2011). Family-of-origin, differentiation of self and partner, and adult romantic relationship quality. *Journal of Couple & Relationship Therapy*; 10(1): 3-19. [[Link](#)]
- Juhari R, Yaacob SN, MohdArif NA, Sabri MF. (2019). Marital commitment as a function of marital satisfaction, marital investment and marital alternatives among working women in Malaysia. *Pertanika Journal of Social Sciences & Humanities*; 27 (S1). pp. 61-76. [[Link](#)]
- Louis JP, Wood AM, Lockwood G. (2018). Development and validation of the positive parenting schema inventory (PPSI) to complement the Young parenting inventory (YPI) for schema therapy (ST). *Journal of Assessment*; 27(4): 766-786. [[Link](#)]
- Mahmoudpour A, Farahbakhsh K, Hossini B, Balochzadeh E. (2018). Prediction of women's marital commitment based on their attachment styles, self-compassion and distress tolerance. *Family Counseling and Psychotherapy*; 1: 65-84. [[Link](#)]
- Mazzuca S, Kafetsios K, Livi S, Presaghi F. (2018). Emotion regulation and satisfaction in long-term marital relationships: The role of emotional contagion. *Journal of Social and Personal Relationship*; 36(9): 2880-2895. [[Link](#)]
- Momeni K, Kavoosi Omid S, Amani R. (2015). Predicting marital commitment on the basis of differentiation of self, family adaptability and cohesion, and marital intimacy. *Journal of Family Pathology, Counseling and Enrichment*; 1(2): 46-58. [[Link](#)][In Persian]
- Nasir M, Farzad V, Sepahmansur M, Hassani F & et al. (2019). An examination of the Rusbult investment model (marital satisfaction, quality of alternative relationships, investment size, marital commitment and marital relationship persistence), on women on the verge of divorce. *Journal of Social Work Research*; 3(12): 81-106. [[Link](#)][In Persian]
- Peleg O. (2008). The relation between differentiation of self and marital satisfaction: What can be learned from married people over the course of life? *The American Journal of Family Therapy*; 36(5): 388-401. [[Link](#)]
- Pozzi E, Simmons JG, Bousman CA, Vijayakumar N & et all. (2020). The influence of maternal parenting style on the neural correlates of emotion processing in children. *Journal of Child & Adolescent Psychiatry*; 59(2): 274-282. [[Link](#)]
- Rusbult CE. (1980). Commitment and satisfaction in romantic associations: A test of the investment model. *Journal of Experimental Social Psychology*; 16(2): 172-186. [[Link](#)]
- Tanchotsrinon P, Maneesri, K. (2018). Validation of the Thai version of the marital commitment scale (MCS). *Journal of Population and Social Studies*; 26(1): 32-41. [[Link](#)]
- Tran P, Judge M, Kashima Y. (2019). Commitment in relationships: An updated meta-analysis of the investment model. *Personal Relationship*; 26(1): 158-180. [[Link](#)]
- Sahin A, Kitapci H, Sahin A, Cigerim E, Bayhan K. (2016). Perceived Relationship Investment and Relationship Quality; The Mediating Role of Commitment Velocity. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*; 235: 288-295. [[Link](#)]

- Segal N, Fraley RC. (2016). Broadening the investment model: An intensive longitudinal study on attachment and perceived partner responsiveness in commitment dynamics. *Journal of Social and Personal Relationships*; 33(5): 581-599. [[Link](#)]
- Shi G, Shi Y, Chan AKK, Liu MT & et al. (2011). The role of renqing in mediating customer relationship investment and relationship commitment in China. *Industrial Marketing Management*; 40(4): 496-502. [[Link](#)]
- Shute R, Maud M, McLachlan A. (2019). The relationship of recalled adverse parenting styles with maladaptive schemas, trait anger, and symptoms of depression and anxiety. *Journal of Affective Disorders*; 259: 337-348. [[Link](#)]
- Subchi I, Latifa R, Hartati N, Nahartini D, & et al. (2019). The influence of religiosity, cultural values, and marital commitment to infidelity in marital life. *BiblioMed*; 6(5): 51-58. [[Link](#)][In Persian]
- Talmon A, Salomon NS, Ginzburg K. (2020). Differentiation of the self and the body and adjustment to motherhood – A latent class analysis. *Journal of Affective Disorders*; 276: 287-296. [[Link](#)][In Persian]
- Tang C, Curran MA. (2012). Marital commitment and perceptions of fairness in household chores. *Journal of Family Issues*; 34(12): 1598-1622. [[Link](#)]
- Verini E. (2003). Commitment to the parental role, parenting styles, and parenting stress among foster mothers. *ETD: Collection for Fordham University*. [[Link](#)]
- Virto NR, Punzon JG, Lopez MFB, Figueiredo J. (2019). Perceived relationship investment as a driver of loyalty: The case of Conimbriga Monographic Museum. *Journal of Destination Marketing & Management*; 11: 23-31. [[Link](#)]
- Wang Y, Jiang Z, Yu M, Yang G. (2020). Roles of circular RNAs in regulating the self-renewal and differentiation of adult stem cells. *Differentiation*; 113: 10-18. [[Link](#)]
- Young JE, Klosko JS. (1993). Reinventing your life: How to break free from negative life patterns. *New York: Dutton Publisher*. [[Link](#)]
- Zarra-Nezhad M, Aunola K, Kiuru N, Mullola S, Moazami-Goodarzi A (2015) Parenting styles and children's emotional development during the first grade: The moderating role of child temperament. *J Psychol Psychother*; 5: 1-12. [[Link](#)][In Persian]